

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului Carpovici Anton și de ultimul, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Bălți din 15 septembrie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 ianuarie 2015, în cauza penală, în privința lui

Carpovici Anton Gheorghii, născut la 23 octombrie 1980, originar și locuitor al mun. Bălți, str. Bulgară 82, ap.58.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 10.04.2014 pînă la 15.09.2014;

Instanța de recurs de la 28.11.2014 pînă la 14.01.2015;

Instanța de recurs în anulare de la 14.08.2015 pînă la 23.12.2015.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în anulare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 15 septembrie 2014, Carpovici Anton a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, cu aplicarea art.79 Cod penal, pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, a fost înlăturată.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Carpovici Anton fiind posesor al permisului de conducere al mijlocului de transport nr.125604471 din 05.11.2012, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și conștientizînd caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate și consecințele care pot surveni, la 15.02.2014, aproximativ la orele 19:30, conducînd automobilul de model „Peugeot 607” cu n/î GL-11-VIS și deplasîndu-se din mun. Bălți în direcția sat. Sadovoe, mun. Bălți nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și a derapat de pe traseu, astfel a comis un accident rutier. În cadrul cercetării la fața locului, Carpovici Anton a fost suspect de către inspectorul de patrulare rutieră al Companiei de patrulare nr. 1 Bălți a RP „Nord” al INP al MAI de întrebuițarea băuturilor alcoolice, deoarece avea simptome vizibile de consumare a băuturilor alcoolice, exprimate prin comportamentul neadecvat, vorbă neclară, miros de alcool din cavitatea bucală.

Ulterior, Carpovici Anton a fost escortat la Dispensarul narcologic al Spitalului Clinic din mun. Bălți, unde a fost supus testării alcoolscopice cu alcotesterul „Drager”, stabilind că concentrația de alcool pur în aerul expirat de către Carpovici Anton era de 1,11 mg/l, cantitate care conform art.134¹² Cod penal se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat. Conform procesului-verbal nr.733 din 15.02.2014 al examinării medicale

de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că Carpovici Anton se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Totodată, de la Carpovici Anton au fost recoltate probe biologice de sânge pentru examinare toxicologică. Conform raportului de expertiză medico-legală toxicologică nr. 89 din 21.02.2014, în sângele lui Carpovici Anton s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,76% (echivalent a 2,76 g/l), cantitatea, care conform Hotărîrii Guvernului R.M. nr. 296 din 16.04.2009 și art. 134¹² Cod penal se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

3. Nefiind de acord cu sentința, au atacat-o cu recursuri:

- procurorul N.Volontir, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia Carpovici Anton să-i fie stabilită pedeapsa în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Recurentul a invocat dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului în latura neaplicării pedepsei complementare, prin prisma prevederilor art. 79 Cod penal; la aplicarea pedepsei inculpatului Carpovici Anton instanța de judecată n-a ținut cont de criteriul general a individualizării pedepsei, neglijînd în așa mod prevederile art. 75 Cod penal; prin neaplicarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a conduce mijlocul de transport, a fost favorizată posibilitatea săvîrșirii de către inculpat a unei infracțiuni analogice, punînd în pericol viața personală, cît și viața și sănătatea altor persoane, excluzînd posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului; nu a ținut cont de faptul că, inculpatul conducînd unitatea de transport în stare de ebrietate nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și a derapat de pe traseu, prin ce a comis un accident rutier; instanța a aplicat în privința inculpatului fără careva temeii prevederile art. 79 Cod penal, ori, prezența copiilor minori la întreținerea acestuia, cît și faptul că mijlocul de transport este unica sursă principală de existență, nu poate fi considerată ca o circumstanță excepțională, pe motiv că pe parcursul examinării cauzei inculpatul a manifestat atitudine neglijentă față de fapta comisă; prezentarea de către apărare a unui certificat precum că inculpatul activează în calitate de șofer-expeditor și că mijlocul de transport este unica sursă de existență, poartă în opinia recurentului un caracter pur formal și are drept scop nu altceva decît evitarea răspunderii complementare;

- inculpatul Carpovici Anton și apărătorul acestuia Veaceaslav Negru, prin care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Carpovici Anton fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 55 Cod penal să fie liberat de răspunderea penală cu atragerea la răspunderea contravențională, cu aplicarea unei amenzi contravenționale în limita minimă prevăzută de prevederile art. 55 Cod penal. În susținerea recursului declarat, recurenții au invocat faptul că: pe parcursul examinării cauzei penale inculpatul a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunii incriminate, sincer s-a căit în cele comise, pîna la momentul comiterii infracțiunii, cît și după comiterea acesteia inculpatul careva devieri sau abateri de lege nu a avut; și-a făcut concluziile necesare în urma infracțiunii comise, a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției pe caz; este încadrat în cîmpul muncii în calitate de șofer, este căsătorit și are la întreținere 3 copii minori, soția nu este încadrată în cîmpul muncii, fiind în concediu de maternitate, anterior, la data de 28.05.2001 a absolvit Universitatea de Stat „Alec Russo”, profilului: „Jurisprudența”, specialitatea „Drept,”

la 26.03.3003 a absolvit Universitatea Agrara de Stat din R. Moldova, specialitatea: „Medicina Veterinara”, în perioada de timp de la 25.05.2005 pînă la 24.04.2012 inculpatul a activat la Biroul Vamal Soroca în calitate de locotenent al serviciului vamal, apoi locotenent major, ulterior căpitan al serviciului vamal și la moment are intenția de a se reangaja la serviciu la Biroul Vamal Bălți; reieșind din circumstanțele menționate, cît și ținînd cont de faptul că Carpovici Anton a savîrșit pentru prima dată o infracțiune ușoară, a recunoscut pe deplin vina, careva prejudiciu în urma comiterii infracțiunii nu a fost determinat, consideră posibilă corectarea inculpatului Carpovici Anton fără a fi supus răspunderii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 ianuarie 2015, a fost respins, ca nefundat, recursul inculpatului Carpovici Anton și apărătorului acestuia Veaceslav Negru și a fost admis recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 15 septembrie 2014 pe cazul penal în privința lui Carpovici Anton Gheorghii, cu casarea acesteia, în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei hotărîri după cum urmează:

Carpovici Anton Gheorghii se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi i se stabilește pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond just a examinat aspectele de fapt și de drept a cauzei penale, reieșind din recunoașterea deplină și necondiționată de către Carpovici Anton a învinuirii formulate în rechizitoriu, cu administrarea amplă a probelor prezentate de organul de urmărire penală și ca rezultat constatarea corectă a vinovăției în conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate cu grad avansat, acțiunile corect fiindu-i încadrate în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Instanța de recurs a menționat că, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei penale, deși instanța de fond a dat eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, reeducarea celui vinovat și prevenirea săvîrșirii de el a noi crime, precum și criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale, persoana făptuitorului, nejustificat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, fiind înlăturată pedeapsa complementară inculpatului Carpovici Anton - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Potrivit prevederilor art. 509 alin.(6) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile acordului de recunoaștere a vinovăției poate fi atacată cu recurs, invocîndu-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.

În cadrul examinării cauzei în ordine de recurs nu au fost constatate erori procesuale la examinarea cauzei în instanța de fond. Însă neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului denotă blîndețea pedepsei aplicate față de inculpat. Motivele invocate de procuror în recursul declarat sînt fondate și servesc drept temei pentru casarea sentinței în latura pedepsei penale aplicate.

Totodată, instanța de recurs a ajuns la concluzia că, pedeapsa aplicată lui Carpovici Anton de către instanța de fond este prea blîndă, dat fiind faptul că sancțiunea art. 264¹ alin.(1) Cod penal, prevede ca pedeapsă principală amendă în mărime de la 400 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

Astfel, instanța de recurs a notat că instanța de fond judecând cauza în privința inculpatului Carpovici Anton, i-a aplicat pedeapsa principală sub formă de amendă în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal, ținându-se cont și de prevederile art. 80 Cod penal, însă incorect a aplicat prevederile art. 79 Cod penal în partea neaplicării pedepsei complementare, ori prezența copiilor minori la întreținerea inculpatului, cât și faptul că mijlocul de transport este unica sursă principală de existență, nu poate fi considerată ca o circumstanță excepțională ce ar determina aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs a ajuns la concluzia că în privința inculpatului Carpovici Anton urmează a fi aplicată și pedeapsa complementară prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Totodată, instanța de recurs a conchis de a respinge ca nefondat recursul declarat de către inculpatul Carpovici Anton și apărătorul acestuia Veaceslav Negru privind aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal în privința inculpatului cu liberarea ultimului de pedeapsa penală cu tragerea la răspundere contravențională.

5. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile nominalizate au devenit irevocabile.

6. La 09 iulie 2015, condamnatul Carpovici Anton și apărătorul acestuia Veaceslav Negru, au declarat recurs în anulare, în care solicită casarea hotărârilor menționate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal, să fie încetat, fiindu-i aplicate prevederile art. 55 Cod penal și în baza acestei legi a fi liberat de răspunderea penală cu tragerea la răspundere contravențională cu aplicarea unei amenzi contravenționale în limita minimă prevăzută de prevederile acestui articol. Recurenții invocă că condamnatul întrunește toate condițiile pentru a fi aplicate prevederile art. 55 Cod penal. Ca temei pentru înaintarea recursului în anulare, recurenții au invocat art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală – repararea erorii de drept comise la judecarea cauzei.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44) și 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în articolul 453 Cod de procedură penală, nu cuprinde menționarea acestor cazuri și argumentarea ilegalității hotărîrilor atacate.

Colegiul penal reiterează că, în conformitate cu prevederi legale, în recursul recurenților, nu sunt invocate care circumstanțe sunt considerate a fi un viciu fundamental, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual-penale și la alte legi naționale, convenții și

tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărîrea atacată, omițîndu-se și argumentarea ilegalității hotărîrii contestate, cu indicarea unor erori de drept concrete.

Colegiul penal mai menționează că, conform practicii judiciare, inclusiv și a Curții Europene pentru Drepturile Omului, în art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care presupune, printre altele, că o soluție definitivă (irevocabilă) a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri judecătorești definitive și executorii, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și a unei soluționări noi a cauzei, întrucît existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Din aceste considerente, rezultă că recursul în anulare nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al recurențelor cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica din motiv că conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Colegiul atestă că, motivele invocate în recursul în anulare, nu cade sub noțiunea prevăzută de art. 6 pct. 44) a Codului de procedură penală, conform căreia prin *viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale*. Ori, neaplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, de către instanța de judecată nu constituie o eroare de drept potrivit prevederilor art. 453 Cod de procedură penală, ca viciu fundamental.

Astfel, Colegiul penal statuează că în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Instanța de recurs menționează că, pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale.

De asemenea, Colegiul reține că, criticile formulate în recursul în anulare de către recurenți au fost invocate și în recursul depus la Curtea de Apel Bălți, ce au constituit obiect de discuții în această instanță, fiindu-le oferite o motivare corespunzătoare și bine argumentată.

În circumstanțe indicate, Colegiul penal ajunge la concluzia că în speța examinată se impune ca soluție inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 456, 432 alin. (1) alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului Carpovici Anton și de ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui **Carpovici Anton Gheorghii**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **20 ianuarie 2016**.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan